SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-46-23

Druk nr 3176

Warszawa, 21 kwietnia 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy

- o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej

Art. 1. W ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 356) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Limit ustala się jako sumę kwoty stanowiącej iloczyn stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego:

1) liczby 110 oraz powierzchni użytków rolnych będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego określonej w ewidencji gruntów i budynków, według stanu na dzień 1 lutego danego roku,

2) liczby 40 oraz średniej rocznej liczby dużych jednostek przeliczeniowych bydła będącego w posiadaniu producenta rolnego w roku poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku,

3) liczby 4 oraz średniej rocznej liczby świń będących w posiadaniu producenta rolnego w roku poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku,

4) liczby 40 oraz średniej rocznej liczby dużych jednostek przeliczeniowych owiec będących w posiadaniu producenta rolnego w roku poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku,

5) liczby 40 oraz średniej rocznej liczby dużych jednostek przeliczeniowych kóz będących w posiadaniu producenta rolnego w roku poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, oraz

6) liczby 40 oraz średniej rocznej liczby dużych jednostek przeliczeniowych koni będących w posiadaniu producenta rolnego w roku poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku.”,

b) po ust. 3a dodaje się ust. 3b–3e w brzmieniu:

„3b. Średnią roczną liczbę świń, o której mowa w ust. 2 pkt 3, ustala się jako iloraz sumy liczby świń będących w posiadaniu producenta rolnego w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, i liczby 12.

3c. Średnią roczną liczbę dużych jednostek przeliczeniowych owiec, o której mowa w ust. 2 pkt 4, ustala się jako iloraz sumy dużych jednostek przeliczeniowych owiec będących w posiadaniu producenta rolnego w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, ustalonych z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk owiec na duże jednostki przeliczeniowe określonych w załączniku do ustawy, i liczby 12.

3d. Średnią roczną liczbę dużych jednostek przeliczeniowych kóz, o której mowa w ust. 2 pkt 5, ustala się jako iloraz sumy dużych jednostek przeliczeniowych kóz będących w posiadaniu producenta rolnego w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, ustalonych z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk kóz na duże jednostki przeliczeniowe określonych w załączniku do ustawy, i liczby 12.

3e. Średnią roczną liczbę dużych jednostek przeliczeniowych koni, o której mowa w ust. 2 pkt 6, ustala się jako iloraz sumy dużych jednostek przeliczeniowych koni będących w posiadaniu producenta rolnego w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, ustalonych z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk koni na duże jednostki przeliczeniowe określonych w załączniku do ustawy, i liczby 12.”;

2) w art. 6:

a) w ust. 2 po pkt 4a dodaje się pkt 4b–4e w brzmieniu:

„4b) oświadczenie o średniej rocznej liczbie świń będących w posiadaniu producenta rolnego;

4c) oświadczenie o średniej rocznej liczbie dużych jednostek przeliczeniowych owiec będących w posiadaniu producenta rolnego;

4d) oświadczenie o średniej rocznej liczbie dużych jednostek przeliczeniowych kóz będących w posiadaniu producenta rolnego;

4e) oświadczenie o średniej rocznej liczbie dużych jednostek przeliczeniowych koni będących w posiadaniu producenta rolnego;”,

b) w ust. 3 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3–6 w brzmieniu:

„3) dokument wydany przez kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zawierający informacje o liczbie świń będących w posiadaniu producenta rolnego, w odniesieniu do każdej siedziby stada tego producenta, w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, ustalonej na podstawie informacji zawartych w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt – w przypadku ubiegania się przez producenta rolnego o zwrot podatku w odniesieniu do świń;

4) dokument wydany przez kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zawierający informacje o liczbie dużych jednostek przeliczeniowych owiec będących w posiadaniu producenta rolnego, w odniesieniu do każdej siedziby stada tego producenta, w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, ustalonej z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk owiec na duże jednostki przeliczeniowe określonych w załączniku do ustawy, na podstawie informacji zawartych w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt – w przypadku ubiegania się przez producenta rolnego o zwrot podatku w odniesieniu do owiec;

5) dokument wydany przez kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zawierający informacje o liczbie dużych jednostek przeliczeniowych kóz będących w posiadaniu producenta rolnego, w odniesieniu do każdej siedziby stada tego producenta, w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, ustalonej z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk kóz na duże jednostki przeliczeniowe określonych w załączniku do ustawy, na podstawie informacji zawartych w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia

4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt – w przypadku ubiegania się przez producenta rolnego o zwrot podatku w odniesieniu do kóz;

6) dokument wydany przez kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zawierający informacje o liczbie dużych jednostek przeliczeniowych koni będących w posiadaniu producenta rolnego, w odniesieniu do każdej siedziby stada tego producenta, w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, ustalonej z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk koni na duże jednostki przeliczeniowe określonych w załączniku do ustawy, na podstawie informacji zawartych w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt – w przypadku ubiegania się przez producenta rolnego o zwrot podatku w odniesieniu do koni.”,

c) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na wniosek producenta rolnego wydaje dokumenty, o których mowa w ust. 3 pkt 2–6.”;

3) po art. 10 dodaje się art. 10a–10d w brzmieniu:

„Art. 10a. W 2023 r. wniosek o zwrot podatku za olej napędowy zakupiony od dnia 1 sierpnia 2022 r. do dnia 31 lipca 2023 r. składa się w odniesieniu do świń, owiec, kóz i koni w terminie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 sierpnia wraz z fakturami VAT albo ich kopiami, stanowiącymi dowód zakupu tego oleju napędowego w tym okresie.

Art. 10b. W 2023 r. do wniosku o zwrot podatku za olej napędowy zakupiony od dnia 1 sierpnia 2022 r. do dnia 31 lipca 2023 r. w odniesieniu do koni, zamiast dokumentu, o którym mowa w art. 6 ust. 3 pkt 6, dołącza się oświadczenie producenta rolnego o średniej rocznej liczbie dużych jednostek przeliczeniowych koni będących w posiadaniu tego producenta w 2022 r. w odniesieniu do każdej siedziby stada tego producenta. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Art. 10c. W 2023 r. wzór wniosku o zwrot podatku za olej napędowy zakupiony od dnia 1 sierpnia 2022 r. do dnia 31 lipca 2023 r. w odniesieniu do świń, owiec, kóz i koni udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

Art. 10d. W 2023 r. zwrot podatku za olej napędowy zakupiony od dnia 1 sierpnia 2022 r. do dnia 31 lipca 2023 r. w odniesieniu do świń, owiec, kóz i koni przyznaje się za okres 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o zwrot podatku.”;

4) załącznik do ustawy otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej ustawy.

Art. 2. W 2023 r. stawka zwrotu podatku akcyzowego, zwanego dalej „zwrotem podatku”, zawartego w cenie oleju napędowego oznaczonego kodem CN 2710 19 43 do 2710 19 48, kodem CN 2710 20 11 do CN 2710 20 19 oraz kodem CN 3826 00, wykorzystywanego do produkcji rolnej, zwanego dalej „olejem napędowym”, na 1 litr oleju napędowego uwzględniana przy ustaleniu kwoty zwrotu podatku w decyzji, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, wydawanej na wniosek producenta rolnego o zwrot podatku, złożony w terminie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 sierpnia, wynosi 1,46 zł.

Art. 3. 1. W 2023 r. producent rolny, który złożył wniosek o zwrot podatku w terminie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 sierpnia, otrzymuje dodatkową pomoc w wysokości 0,54 zł na 1 litr oleju napędowego do ilości zakupionego oleju napędowego w okresie od dnia 1 lutego do dnia 31 lipca wynikającej z faktur VAT albo ich kopii, stanowiących dowód zakupu tego oleju, dołączonych do tego wniosku.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, stosuje się od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności ze wspólnym rynkiem pomocy publicznej określonej w tym przepisie.

Art. 4. 1. W latach 2023–2032 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy wynosi łącznie 1 111,6 mln zł, w tym w:

1) 2023 r. – 616 600 tys. zł;
2) 2024 r. – 55 000 tys. zł;
3) 2025 r. – 55 000 tys. zł;
4) 2026 r. – 55 000 tys. zł;
5) 2027 r. – 55 000 tys. zł;
6) 2028 r. – 55 000 tys. zł;
7) 2029 r. – 55 000 tys. zł;

8) 2030 r. – 55 000 tys. zł;

9) 2031 r. – 55 000 tys. zł;

10) 2032 r. – 55 000 tys. zł.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi monitoruje przekroczenie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz w razie potrzeby wdraża mechanizm korygujący.

3. Mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 2, polega na zmniejszeniu stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w następnym roku.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik
do ustawy
z dnia
(Dz. U. poz. …)

WSPÓŁCZYNNIKI PRZELICZENIOWE SZTUK BYDŁA, OWIEC, KÓZ I KONI NA DUŻE JEDNOSTKI PRZELICZENIOWE

Grupa technologiczna zwierząt gospodarskich	Współczynnik przeliczenia sztuk bydła, owiec, kóz i koni na duże jednostki przeliczeniowe
Bydło	
Buhaje powyżej 6. miesiąca do 1 roku	0,36
Buhaje powyżej 1 roku do 18. miesiąca	0,9
Buhaje powyżej 18. miesiąca	1,4
Cielęta do 6. miesiąca	0,15
Jałówki powyżej 6. miesiąca do 1 roku	0,3
Jałówki powyżej 1 roku do 18. miesiąca	0,8
Krowy powyżej 18. miesiąca	1
Owce	
Owce samice powyżej 1,5 roku	0,1
Tryki powyżej 1,5 roku	0,12
Jagnięta do 3,5 miesiąca	0,05
Jarlaki tryczki powyżej 3,5 miesiąca do 1,5 roku	0,08
Jarlaki maciorki powyżej 3,5 miesiąca do 1,5 roku	0,1
Kozy	
Kozy matki powyżej 1,5 roku	0,15
Koźlęta do 3,5 miesiąca	0,05
Koźlęta powyżej 3,5 miesiąca do 1,5 roku	0,08
Pozostałe kozy – samce powyżej 1,5	0,01

roku	
Konie ras dużych	
Ogiery, klacze i wałachy powyżej 3 lat	1,2
Źrebaki powyżej 2 lat do 3 lat	1
Źrebaki powyżej 1 roku do 2 lat	0,8
Źrebaki powyżej 6. miesiąca do 1 roku	0,5
Źrebięta do 6. miesiąca	0,3
Konie ras małych	
Ogiery, klacze i wałachy powyżej 3 lat	0,6
Źrebaki powyżej 2 lat do 3 lat	0,5
Źrebaki powyżej 1 roku do 2 lat	0,35
Źrebaki powyżej 6. miesiąca do 1 roku	0,2
Źrebięta do 6. miesiąca	0,12

UZASADNIENIE

Zmiany zaprojektowane w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 356), zwanej dalej „ustawą”, mają na celu wprowadzenie limitu zużywanego oleju napędowego w odniesieniu do świń, owiec, kóz i koni, w przypadku prowadzenia przez producenta rolnego produkcji rolnej, któremu równocześnie przysługuje zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie paliwa zakupionego do tej produkcji na powierzchni co najmniej 1 ha użytków rolnych.

Dodatkowy limit zużywanego oleju napędowego, poza produkcją świń, w odniesieniu do owiec, kóz i koni został wprowadzony do projektu w wyniku uwzględnienia propozycji zgłoszonych Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi w trakcie konsultacji społecznych projektu ustawy oraz dodatkowych analiz.

Wprowadzenie pomocy finansowej dla producentów świń, owiec, kóz i koni w formie zwrotu podatku akcyzowego jest uzasadnione potrzebą zmniejszenia kosztów produkcji w gospodarstwach rolnych. W ostatnim okresie odnotowany został wzrost kosztów produkcji rolnej, w tym związanych z wysokimi cenami paliwa rolniczego.

Intensyfikacja produkcji zwierzęcej w małych gospodarstwach rodzinnych oraz wielkoobszarowych wymaga zastosowania nowoczesnych technologii z wzrastającym udziałem paliw w wykonywaniu prac z użyciem urządzeń mechanicznych w gospodarstwie. Wzrastające wymagania jakościowe i standardy technologiczne w produkcji świń, owiec, kóz i koni przyczyniają się do wzrostu zapotrzebowania na nośniki energii do celów grzewczych, do oświetlenia oraz do napędu maszyn i urządzeń. W szczególności technologia żywienia świń ma bezpośredni związek z większym ponoszeniem kosztów paliwa w kosztach utrzymania świń.

W art. 4 ust. 2 dodano pkt 3–6, które określają, jak ustala się limit kwot zwrotu podatku akcyzowego odniesieniu do:

- producentów świń – jako sumę stanowiącą iloczyn stawki zwrotu podatku na litr oleju napędowego (w 2023 r. 1,20 zł/l), liczby 4 oraz średniej rocznej liczby świń będących w posiadaniu producenta rolnego w roku poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku,
- producentów owiec, kóz i koni – jako sumę stanowiącą iloczyn stawki zwrotu podatku na litr oleju napędowego (w 2023 r. 1,20 zł/l), liczby 40 oraz średniej rocznej liczby dużych

jednostek przeliczeniowych owiec, kóz lub koni będących w posiadaniu producenta rolnego w roku poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku.

Wyjątkowo w 2023 r. w II naborze zwrot do 1 litra zakupionego oleju napędowego wyniesie 2 zł. Spowoduje to dodatkowe skutki wynoszące 561,6 mln zł.

W art. 4 po ust. 3a dodano ust. 3b–3e, w których uregulowano zasady ustalania średniej rocznej liczby świń oraz średnią roczną liczbę dużych sztuk przeliczeniowych owiec, kóz i koni. Wartości współczynników przeliczeniowych sztuk owiec, kóz i koni na duże jednostki przeliczeniowe określone zostały w zmienianym załączniku do ustawy. Współczynniki przeliczenia sztuk rzeczywistych na duże jednostki przeliczeniowe zostały opracowane przy wykorzystaniu współczynników zastosowanych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu" (Dz. U. poz. 244).

W art. 6 ust. 2 po pkt 4a dodano pkt 4b–4e, z których wynika zobowiązanie dla producenta świń, owiec, kóz i koni do złożenia oświadczenia we wniosku o zwrot podatku o średniej rocznej liczbie świń lub średniej rocznej liczbie dużych jednostek przeliczeniowych owiec, kóz i koni będących w posiadaniu producenta rolnego.

W art. 6 ust. 3 dodano pkt 3–6, na podstawie których do wniosku o zwrot podatku producent rolny będzie dołączał dokument wydany przez kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zawierający informację:

- o liczbie świń będących w posiadaniu producenta rolnego, w odniesieniu do każdej siedziby stada tego producenta, w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, ustalonej na podstawie informacji zawartych w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. poz. 2727, z późn. zm.), albo
- o liczbie dużych jednostek przeliczeniowych owiec, kóz lub koni będących w posiadaniu producenta rolnego, w odniesieniu do każdej siedziby stada tego producenta, w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, ustalonej z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk owiec, kóz lub koni na duże jednostki przeliczeniowe określonych w załączniku do ustawy, na podstawie informacji zawartych w komputerowej bazie danych prowadzonej

na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

W projekcie ustawy zaproponowano przepisy epizodyczne dotyczące 2023 r. (art. 10a–10d), które pozwolą na ubieganie się przez producentów rolnych o zwrot podatku w odniesieniu do świń, owiec, kóz i koni w drugim terminie składania wniosków o zwrot podatku, tj. od dnia 1 sierpnia do dnia 31 sierpnia wraz z fakturami VAT albo ich kopiami wystawionymi od dnia 1 sierpnia 2022 r. do dnia 31 lipca 2023 r., stanowiącymi dowód zakupu oleju napędowego w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku.

W 2023 r. producent rolny prowadzący chów lub hodowlę koni będzie składać oświadczenie o średniej rocznej liczbie dużych jednostek przeliczeniowych koni w swoim gospodarstwie, pod groźbą odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Proponuje się wejście w życie projektowanej ustawy po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Z uwagi na zmianę poziomu wydatków budżetu państwa w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów ustawy, zgodnie z art. 50 ust. 1a, 4 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), określono w art. 4 projektu ustawy maksymalny limit tych wydatków oddzielnie dla każdego roku. Ponadto w przepisie tym określono mechanizm korygujący, mający zastosowanie w przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, a także określono właściwy organ, który monitoruje wykorzystanie limitu wydatków na wykonywanie zadania publicznego przez jednostki sektora finansów publicznych oraz odpowiada za wdrożenie mechanizmów korygujących.

Za monitorowanie wydatków na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej jest odpowiedzialny minister właściwy do spraw rozwoju wsi. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami minister właściwy do spraw rozwoju wsi akceptuje wnioski poszczególnych wojewodów do ministra właściwego do spraw finansów publicznych o przekazanie gminom za pośrednictwem wojewodów dotacji na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego i jego wypłatę producentom rolnym.

W przypadku złożenia przez wojewodów wniosków o zwrot podatku akcyzowego przekraczających limit dotacji zaplanowanej na ten cel zostanie wprowadzony mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w następnym roku.

Przedkładany projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z dyrektywą Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 283 z 31.10.2003, str. 51, z późn. zm.) państwa członkowskie mogą stosować minimalną stawkę akcyzy do produktów energetycznych i elektryczności używanych w rolnictwie, ogrodnictwie, hodowli ryb i leśnictwie, w tym do olejów napędowych oznaczonych kodem CN 2710 19 43 do 2710 19 48, w wysokości 21 euro/1 000 l. Do ustalenia minimalnej stawki akcyzy stosuje się kurs euro ogłaszany na dzień 1 października każdego roku zgodnie z zawiadomieniem Komisji Europejskiej.

Program pomocowy dotyczący zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej aktualnie jest udzielany na podstawie programu nr SA.58653 zgłoszonego do Komisji Europejskiej jako zgodnego z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2004, str. 1, z późn. zm.). Po przyjęciu przez Sejm ustawy do Komisji Europejskiej zostaną zgłoszone zmiany w stosowanym programie pomocowym i przedłużony okres trwania programu do końca 2027 r.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega obowiązkowi notyfikacji.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny w celu zgłaszania w trakcie trwania prac legislacyjnych zainteresowania w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Wprowadzenie projektowanych przepisów będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Wprowadzenie zmian zaproponowanych w projekcie wpłynie na wzrost konkurencyjności polskich gospodarstw rolnych na rynku Unii Europejskiej, przez zmniejszenie kosztów produkcji rolnej.

Projekt ustawy został uwzględniony w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD475.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Ryszard Bartosik – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Aleksandra Szelągowska – Zastępca Dyrektora Departamentu Budżetu tel. 22 623 17 64 aleksandra.szelagowska@minrol.gov.pl	**Data sporządzenia** 20 kwietnia 2023 r. **Źródło:** Inicjatywa własna **Nr w wykazie prac:** UD475

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zmiana ustawy ma na celu zmniejszenie kosztów produkcji w gospodarstwach rolnych produkujących świnie, owce, kozy i konie przez wprowadzenie wsparcia finansowego do oleju napędowego wykorzystywanego w produkcji świń, owiec, kóz i koni.

W ostatnim czasie w związku z inwazją Rosji na Ukrainę drastycznie wzrosły koszty produkcji rolnej, w tym związane z wykorzystaniem nośników energii. Wzrost kosztów oleju napędowego powoduje, że produkcja świń, owiec, kóz i koni staje się coraz mniej opłacalna. Jednocześnie stosowanie nowoczesnych technologii produkcji powoduje wzrost zużycia oleju napędowego do prac polowych związanych z przygotowaniem paszy dla tych zwierząt, do celów grzewczych, do oświetlenia czy też napędu maszyn i urządzeń. W dawce żywieniowej szczególnie świń duży udział mają pasze treściwe wysokonakładochłonne do ich przygotowania. Technologia żywienia zwierząt ma bezpośredni związek z większym obciążeniem kosztów oleju napędowego w kosztach utrzymania świń, owiec, kóz i koni.

W szczególności sektor produkcji trzody chlewnej w Polsce systematycznie się zmniejsza. Drastycznie maleje liczba producentów i następuje spadek pogłowia świń. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) pogłowie świń w czerwcu 2022 r. liczyło 9 611,2 tys. sztuk, wykazując w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku spadek o -12,9%. W okresie 2018–2022 pogłowie świń obniżyło się o -18,7% r/r, a w okresie 2010–2022 o -36% (wg stanu w czerwcu). Według danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) liczba producentów świń w latach 2013 (31.12) – 2022 (31.10) obniżyła się o -63% do poziomu 58,3 tys. producentów. Tylko w okresie 2018 (31.12) – 2022 (31.10) spadek ten wyniósł aż -45%. Polska jest importerem netto mięsa wieprzowego i żywych świń. Według danych Ministerstwa Finansów w okresie styczeń–wrzesień 2022 r. Polska wyeksportowała 267 tys. ton mięsa wieprzowego (kod CN 0203), tj. -13,8% r/r, przy imporcie na poziomie 561,8 tys. ton, tj. +8,4% r/r. W analizowanym okresie eksport żywych świń wyniósł 19,2 tys. szt. (+6,2% r/r), a import 5 009,1 tys. szt. (+1,2% r/r).

Producenci świń w największym stopniu doświadczają głębokich wahań cen wieprzowiny (powiązanych z rynkiem globalnym tego produktu) oraz zmagają się z afrykańskim pomorem świń (ASF).

Po spadkach cen, od połowy lutego do połowy września 2022 r., ceny skupu świń na krajowym rynku wykazywały wyraźną tendencję wzrostową. Według danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju wsi (MRiRW) ceny wzrosły do 7,89 zł/kg, niemniej od połowy września 2022 r. ceny ponownie spadają. Wzrosty cen nastąpiły jednak po głębokich spadkach: na początku stycznia 2021 r. średnia cena skupu świń w wadze żywej wyniosła tylko 3,84 zł/kg, a najwyższą cenę w tym roku odnotowano w maju, na poziomie 5,67 zł/kg. Średnia cena skupu świń w Polsce w okresie 31 października – 6 listopada 2022 r. wyniosła 7,00 zł/kg i obniżyła się w relacji miesięcznej o -5,2%. Producenci świń odczuwają rosnące koszty produkcji, w tym głównie energii i pasz. Pasze dla świń ogółem we wrześniu 2022 r. były droższe o +46,4% w porównaniu do analogicznego okresu 2021 r. i odpowiednio o +73,8% w porównaniu z 2020 r. Producenci świń z obszarów ASF doświadczają niższych cen skupu świń albo mają trudności z ich zbytem. Ponadto ponoszą wysokie koszty związane z bioasekuracją. Jednocześnie producenci świń stoją w obliczu zwiększonych wymagań związanych z dobrostanem.

W czasie kryzysu gospodarczego, rosnących cen pasz, energii i usług również opłacalność hodowli owiec, kóz i koni jest zagrożona. W żywieniu owiec, kóz i koni przeważają pasze produkowane w gospodarstwie. Stosowanie coraz nowocześniejszych technologii produkcji powoduje wzrost zużycia oleju napędowego do prac polowych związanych z przygotowaniem pasz i innych pracach wykonywanych przy chowie i hodowli owiec, kóz i koni.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu zapobiegania zmniejszania się pogłowia świń oraz zmniejszenia kosztów produkcji świń, owiec, kóz i koni w projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie dodatkowego limitu zwrotu oleju napędowego wykorzystywanego do

produkcji świń, owiec, kóz i koni uzupełniającego limit na 1 ha użytków rolnych oraz limit zużycia oleju napędowego wykorzystywanego w chowie i hodowli krów.

Przyjęcie w produkcji świń mnożnika w wysokości 4 wynika z przeliczenia ilości zużycia oleju napędowego do utrzymania dużych jednostek przeliczeniowych świń w bazowym stadzie świń i ich podzieleniu na sztuki fizyczne stada bazowego, przy założeniu że 75% pasz pochodzi z produkcji z gospodarstwa rolnego utrzymującego świnie. Dane o zużyciu oleju napędowego na 1 dużą jednostkę przeliczeniową w produkcji świń pochodzą z Instytutu Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy.

Wyliczenie limitu oleju napędowego zużywanego do produkcji jednej świni:

1. wyliczenie ilości dużych jednostek przeliczeniowych w przykładowym stadzie:

	ilości średnioroczne
maciory	40*0,35 = 14
tuczniki	119,16*0,14 = 16,69
warchlaki	120,42*0,07 = 8,43
prosięta	124,16*0,02 = 2,49
RAZEM	403,74 = 41,61 dużych jednostek przeliczeniowych

2. zużycie paliwa na 1 dużą jednostkę przeliczeniową przy wykorzystaniu pasz własnych w żywieniu świń: **-75% -39,58**

3. wyliczenie rocznego zużycia paliwa rolniczego w produkcji na 1 szt. świni wg stanu średniorocznego przy założeniu 75% zużycia pasz własnych w żywieniu - 4,08.

Zgodnie z informacją przesłaną przez Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy, średnie zużycie oleju napędowego wykorzystywanego do prac związanych z chowem lub hodowlą owiec w przeliczeniu na 1 dużą jednostkę przeliczeniową owiec kształtuje się na poziomie 112,76–129,15 litrów, dla kóz 106,8–123,41 litrów, natomiast dla koni 53,51–82,58 litrów.
W projekcie ustawy przyjęto limit oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, do którego przysługuje zwrot podatku akcyzowego, na poziomie 40 litrów na 1 dużą jednostkę przeliczeniową owiec, kóz i koni, tj. na takim samym poziomie jak dla bydła.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zgodnie z dyrektywą Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 283 z 31.10.2003, str. 51, z późn. zm.) państwa członkowskie mogą stosować minimalną stawkę akcyzy do produktów energetycznych i elektryczności używanych w rolnictwie, ogrodnictwie, hodowli ryb i leśnictwie, do olejów napędowych oznaczonych kodem CN 2710 19 43 do 2710 19 48, w wysokości 21 euro/1000 l.
Poszczególne państwa członkowskie stosują odmienne systemy dotyczące obniżenia kosztów zużycia paliwa rolniczego do produkcji rolnej.
Rolnicy mogą korzystać z tańszego paliwa rolniczego wykorzystywanego do:
1) ciągników rolniczych,
2) nieruchomych lub ruchomych maszyn roboczych i silników,
3) pojazdów specjalnych

– przy pracach wykonywanych w produkcji rolnej, w tym produkcji zwierzęcej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Producenci rolni	58 328 siedzib stad posiadających zwierzęta z gatunku świnie 10 244 siedziby stad posiadające zwierzęta z gatunku owce	Dane z systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt prowadzonego przez ARiMR	Projektowana zmiana ustawy przez zwrot producentom świń, owiec, kóz i koni części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego obniży koszty produkcji tych zwierząt.

	10 052 siedziby stad posiadające zwierzęta z gatunku kozy 201 695 gospodarstw rolnych utrzymujących konie	GUS	
Gminy	2478	GUS	Gminy jako zadanie zlecone będą przeprowadzały postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym i jego wypłaty.
Wojewodowie	16		Za pośrednictwem wojewodów minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie przekazywał gminom, na wniosek wojewody akceptowany przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, dotację celową na realizację tego zadania.
ARiMR	1		Wprowadzenie dodatkowych czynności związanych z wydawaniem dokumentów o liczbie zarejestrowanych w systemie IRZ świń, owiec, kóz i koni

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) z terminem zgłaszania uwag – 21 dni.

Projekt ustawy został uzgodniony z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego i ARiMR oraz skierowany do zaopiniowania do następujących organizacji społecznych i instytucji samorządu gospodarczego:

1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
2) Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
3) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
4) Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”,
5) Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
6) Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych,
7) Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników,
8) Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych,
9) Krajowa Rada Izb Rolniczych,
10) Krajowa Izba Gospodarcza, Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego,
11) Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”,
12) Związek Zawodowy Rolników Rzeczpospolitej „Solidarni”,
13) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich,
14) Krajowa Rada Spółdzielcza,
15) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
16) Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP,
17) Business Centre Club,
18) Konfederacja Lewiatan,
19) Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”,
20) Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”,
21) Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
22) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
23) Rada Dialogu Społecznego,
24) Polski Związek Zawodowy Rolników,

25) Stowarzyszenie Rolnictwa Zrównoważonego „ASAP”,
26) Instytut Gospodarki Rolnej,
27) Federacja Związków Kółek i Organizacji Rolniczych RP,
28) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
29) Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza,
30) Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
31) Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”;
32) Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl,
33) Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców,
34) Związek Polskie Mięso,
35) Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych,
36) Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych.

Uwagi zostały nadesłane przez: Polski Związek Hodowców Koni, Polski Związek Owczarski, Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi oraz Podlaski Związek Zrzeszeń Branżowych Producentów Trzody Chlewnej.
Podlaski Związek Rolniczych Zrzeszeń Branżowych Producentów Trzody Chlewnej zaproponował, aby zapobiec dużemu zniekształceniu średniorocznych wyników do obliczeń, uwzględnić większą liczbę terminów określania stanów zwierząt w gospodarstwie i przyjąć zasadę identyczną jak w przypadku bydła, tj. ustalać średnioroczną liczbę świń jako iloraz sumy zwierząt znajdujących się w posiadaniu producenta rolnego w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, i liczby dwanaście, co pozwoli na w miarę dokładne określenie stanu średniorocznego, a więc realnego zapotrzebowania na paliwo do obsługi zwierząt w ciągu całego roku. Ponadto Podlaski Związek Rolniczych Zrzeszeń Branżowych Producentów Trzody Chlewnej popiera objęcie wsparciem hodowli trzody chlewnej w czasie kryzysu gospodarczego, rosnących cen pasz, energii i usług.

Polski Związek Hodowców Koni zwrócił się z prośbą o rozszerzenie zakresu gatunków zwierząt uprawnionych do zwrotu podatku akcyzowego w odniesieniu do koni w projekcie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Zdaniem Polskiego Związku Hodowców Koni w czasie kryzysu gospodarczego, rosnących cen pasz, energii i usług opłacalność hodowli koni jest zagrożona. Pomoc państwa spowoduje wyrównanie szans i praw dla producentów rolnych utrzymujących zwierzęta. Propozycja została uwzględniona.

Polski Związek Owczarski zgłosił propozycję rozszerzenia zakresu gatunków zwierząt uprawnionych do zwrotu podatku akcyzowego w odniesieniu do owiec w projekcie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Według Związku Owczarskiego pogłowie owiec w Polsce od wielu lat znajduje się na bardzo niskim poziomie. W żywieniu owiec zdecydowanie przeważają pasze produkowane w gospodarstwie. Stosowanie coraz nowocześniejszych technologii produkcji powoduje wzrost zużycia oleju napędowego do prac polowych związanych z przygotowaniem pasz i innych pracach wykonywanych w owczarni. Ponadto od kilkunastu lat utrzymują się niskie ceny żywca jagnięcego i owczego. Produkcja wełny po 1989 r. jest nieopłacalna i przynosi straty właścicielom. Propozycja została uwzględniona.

Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi zwrócił się z prośbą o rozszerzenie zakresu gatunków zwierząt uprawnionych do zwrotu podatku akcyzowego w odniesieniu do gęsi w projekcie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Według Związku Hodowców i Producentów Gęsi chów i hodowla gęsi są prowadzone w oparciu o gospodarstwa rolne i podobnie jak w przypadku bydła i trzody chlewnej wymagają większego zużycia paliwa dla zaspokojenia potrzeb tego gatunku. Chów i hodowla gęsi polegają na codziennym uzupełnianiu ściółki, usuwaniu dużej ilości powstałego obornika, a także na dostarczaniu pasz objętościowych w postaci zielonki lub roślin okopowych. Propozycja nie została uwzględniona.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi skierował odpowiedzi do wszystkich ww. podmiotów, które nadesłały uwagi w ramach konsultacji publicznych.

W związku ze zgłoszonymi w trakcie konsultacji publicznych propozycjami rozszerzenia gatunków zwierząt uprawnionych do zwrotu podatku akcyzowego, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwrócił się pismami z dnia 13 i 16 stycznia 2023 r. do ARiMR o możliwość ustalenia liczby trzody chlewnej, owiec, koni oraz kóz będących w przeliczeniu sztuk rzeczywistych na duże jednostki przeliczeniowe, będących w posiadaniu producenta rolnego, w odniesieniu do każdej zarejestrowanej siedziby stada tego producenta, w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, na podstawie informacji zawartych w komputerowej bazie danych

prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. poz. 2727, z późn. zm.).

ARiMR pismem z dnia 2 lutego 2023 r. pozytywnie zaopiniowała proponowane zmiany. ARiMR poinformowała również, że niezbędne jest określenie kategorii zwierząt z uwzględnieniem wieku i płci, a w szczególnych przypadkach rasy oraz ich przeliczników na duże jednostki przeliczeniowe. Ponadto rozszerzenie zakresu wydawanych zaświadczeń (obecnie bydło, w perspektywie świnie) wymaga dostosowania systemu informacyjnego obecnie obsługiwanych zaświadczeń o nowe gatunki: owce, kozy i konie. Dodatkowo, mając na uwadze terminy wskazane w art. 65 i art. 75 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, wydawanie zaświadczeń dla koni będzie możliwe od 2024 r. po zasileniu komputerowej bazy danych z Polskiego Związku Hodowców Koni oraz zarejestrowaniu się wszystkich posiadaczy i właścicieli koniowatych.
Odnosząc się do postulatów związków i organizacji rolniczych dotyczących ustalenia dodatkowego limitu zużycia oleju napędowego w chowie i hodowli owiec, kóz i koni, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismami z dnia 23 stycznia 2023 r. zwrócił się do Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie oraz Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego o informację dotyczącą przeciętnego zużycia oleju napędowego w chowie i hodowli ww. gatunków zwierząt w przeliczeniu na 1 dużą jednostkę przeliczeniową. W odpowiedzi na pismo Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy oraz Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy przedstawiły analizy dotyczące średniego zużycia oleju napędowego na 1 dużą jednostkę przeliczeniową ogółem w gospodarstwach indywidualnych wyspecjalizowanych w chowie owiec, kóz i koni. Szczegółowe omówienie zgłoszonych uwag zostało zawarte w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2022 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0–10)*
Dochody ogółem	12,33	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	23,33
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	12,33	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	23,33
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	616,6	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	1111,6
budżet państwa	616,6	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	1111,6
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-604,27	-53,9	-53,9	-53,9	-53,9	-53,9	-53,9	-53,9	-53,9	-53,9	-53,9	-1088,27
budżet państwa	-616,6	-55	-55	-55	-55	-55	-55	-55	-55	-55	-55	-1111,6
JST	12,33	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	23,33
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Przedkładany projekt ustawy spowoduje dodatkowe roczne skutki dla budżetu państwa w kwocie 55 mln zł rocznie, które zostaną sfinansowane z rezerwy celowej budżetu państwa w części 83 – Rezerwy celowe, dziale 758 – Różne rozliczenia, rozdziale 75818 – Rezerwy ogólne i celowe, poz. 62 – Fundusz Gwarancji w Rolnictwie. Z tej kwoty urzędy gmin otrzymają zgodnie z obowiązującą ustawą 2% zwrotu kosztów obsługi wypłat dotacji dla producentów rolnych. Wyjątkowo w 2023 r. w II naborze zwrot do 1 litra zakupionego oleju napędowego wyniesie 2 zł. Spowoduje to dodatkowe skutki wynoszące 561,6 mln zł.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Środki na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej planowane są w ustawach budżetowych na poszczególne lata w ramach rezerw celowych budżetu państwa. Środki na 2023 r. na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej zostały zaplanowane w rezerwie celowej budżetu państwa w części 83 – Rezerwy celowe, dziale 758 – Różne rozliczenia, rozdziale 75818 – Rezerwy ogólne i celowe, poz. 7 – Dopłaty do paliwa rolniczego w kwocie 1340 mln zł. Wykazane skutki dla budżetu państwa określone zostały zgodnie z art. 50 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), tj. pokazują

wzrost wydatków w związku z projektowanymi zmianami w zwrocie podatku akcyzowego w stosunku do wielkości wydatków wynikających z obowiązujących przepisów.
W związku z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wydatki na ten cel określone zostały w wysokości 1340 mln zł rocznie, które zostaną zwiększone o 268 mln zł w związku z obowiązującą stawką zwrotu podatku w 2023 r. 1,20 zł/l z rezerwy celowej z poz. 62. Z tej samej rezerwy zostaną przekazane na zwrot podatku akcyzowego środki na pokrycie skutków wejścia w życie proponowanych zmian w kwocie 55 mln zł, z tego 1,1 mln zł dla jednostek samorządu terytorialnego na opłacenie kosztów ustalania i wypłacania zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym.
Skutki finansowe oparte zostały na wyliczeniach własnych. Zakłada się, że kwota zwrotu podatku akcyzowego uwzględnia stawkę zwrotu podatku akcyzowego do 1 litra ON w wysokości 1,20 zł.

Wyjątkowo w 2023 r. w II naborze zwrot do 1 litra zakupionego oleju napędowego wyniesie 2 zł. Spowoduje to dodatkowe skutki wynoszące 561,6 mln zł.

Szczegółowe szacunkowe dane dotyczące skutków finansowych wynikających z proponowanych zmian przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj zwierząt	**Liczba zwierząt**	**Przewidywany limit (kol. 2 *4 dla świń i 40 dla kóz, owiec i koni) *stawka 1,20 zł**	**Przewidywana kwota dotacji**	**Przewidywana kwota dotacji po zaokrągleniu**	**Koszty gmin 2%**	**Przewidywana kwota dotacji z kosztami gmin 2% w zł**
1	2	3	4	5	6	7
Świnie	9 611 200	46 133 760	32 985 638,40	33 000 000	660 000	33 660 000
Owce	260 391	12 498 768	8 936 619,12	9 000 000	180 000	9 180 000
Kozy	62 093	2 980 464	2 131 031,76	2 100 000	42 000	2 142 000
Konie	285 099	13 684 752	9 784 597,68	9 800 000	196 000	9 996 000
Razem	**10 218 783**	**75 297 744**	**53 837 886,96**	**53 900 000**	**1 078 000**	**54 978 000**

Na podstawie danych dotyczących zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w poprzednich latach duża część producentów rolnych posiadających bydło nie ubiegała się o zwrot podatku akcyzowego. ARiMR w 2022 r. wydała 176 135 zaświadczeń o średniej rocznej liczbie dużych jednostek przeliczeniowych bydła w gospodarstwie za 2021 r. W związku z powyższym w tabeli zostały wykazane przewidywane kwoty dotacji, zakładając, że nie wszyscy posiadacze świń, owiec, kóz i koni będą ubiegać się o zwrot podatku akcyzowego, zwłaszcza że producent rolny składający wniosek o zwrot podatku akcyzowego wykorzystywanego do produkcji rolnej musi m.in. być posiadaczem gospodarstwa rolnego o łącznej powierzchni użytków rolnych przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy.

Po wprowadzeniu proponowanych zmian w 2023 r. i w latach następnych roczna kwota wydatków w budżecie państwa na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej powinna wynosić 1 663 mln zł.

Wyjątkowo w 2023 r. w II naborze zwrot do 1 litra zakupionego oleju napędowego wyniesie 2 zł. Spowoduje to dodatkowe skutki wynoszące 561,6 mln zł.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0–10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2022 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	Producenci rolni	404,27	53,9	53,9	53,9	53,9	53,9	1088,27
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowana ustawa będzie miała wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.						
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	Producenci rolni	Obniżenie kosztów produkcji świń, owiec, kóz i koni.						
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, poprzez obniżenie kosztów produkcji rolnej z wykorzystaniem oleju napędowego, którego ceny bardzo wzrosły na skutek inwazji Rosji na Ukrainę. Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało również wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną osób niepełnosprawnych i osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz: W związku z wprowadzeniem dla producentów świń, owiec, kóz i koni dodatkowego limitu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji świń, owiec, kóz i koni nastąpi wzrost liczby dokumentów wydawanych przez biura powiatowe ARiMR oraz dokumentów dołączanych do wniosku o zwrot podatku akcyzowego.
ARiMR będzie musiała przygotować stosowne procedury związane z wydaniem producentowi rolnemu dokumentu zawierającego informację o liczbie świń, owiec, kóz i koni w stadzie w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok zwrotu podatku akcyzowego.
Jednostki samorządu terytorialnego będą obowiązane do sprawdzenia, w przypadku producenta rolnego ubiegającego się o zwrot podatku akcyzowego z tytułu posiadania świń, owiec, kóz i koni, czy do wniosku o zwrot podatku producent rolny dołączył wystawiony przez ARiMR dokument zawierający informację o liczbie świń, owiec, kóz i koni w stadzie wpisanych do rejestru lub stosowne oświadczenie, w przypadku gdy jest wymagane.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy umożliwi utrzymanie miejsc pracy w rolnictwie przy produkcji świń, owiec, kóz i koni.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne: Rolnictwo	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanej ustawy wpłynie na zmniejszenie kosztów produkcji świń, owiec, kóz i koni w związku ze zwrotem podatku akcyzowego, co powinno mieć wpływ na rozwój i modernizację gospodarstw produkujących świnie, owcy, kozy i konie na obszarze całego kraju.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego
Zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego nabywanego do produkcji świń, owiec, kóz i koni nastąpi w drugim naborze wniosków 2023 r., przy czym dowody zakupu oleju napędowego będą dotyczyły okresu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc składania wniosku o zwrot podatku.
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
W celu monitorowania realizacji zadania dokonywana jest dwa razy do roku ocena wykorzystania środków przewidzianych na zwrot podatku akcyzowego, która przedkładana jest kierownictwu MRiRW. Jako efekt realizacji zadania należy uznać zmniejszenie kosztów produkcji świń, owiec, kóz i koni przez zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie zakupionego, co wpływa na poprawę opłacalności produkcji rolnej.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji projekt ustawy o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej

(§ 51 Regulaminu pracy Rady Ministrów)

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania:

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania do następujących organizacji społecznych i instytucji samorządu gospodarczego:

1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
2) Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
3) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
4) Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”,
5) Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
6) Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych,
7) Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników,
8) Polska Rada Rolna,
9) Krajowa Rada Izb Rolniczych,
10) Krajowa Izba Gospodarcza, Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego,
11) Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”,
12) Związek Zawodowy Rolników Rzeczpospolitej „Solidarni”,
13) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich,
14) Krajowa Rada Spółdzielcza,
15) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
16) Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP,
17) Business Centre Club,
18) Konfederacja Lewiatan,
19) Polska Izba Ubezpieczeń,
20) Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”,
21) Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”,
22) Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
23) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
24) Rada Dialogu Społecznego,
25) Polski Związek Zawodowy Rolników,
26) Stowarzyszenie Rolnictwa Zrównoważonego „ASAP”,
27) Instytut Gospodarki Rolnej,
28) Federacja Związków Kółek i Organizacji Rolniczych RP,
29) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
30) Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza,
31) Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
32) Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”;
33) Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl,
34) Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców,
35) Związek Polskie Mięso,

36) Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych,
37) Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych.

Informację zwrotną o niezgłaszaniu uwag otrzymano od: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

Sugestie lub uwagi zostały nadesłane przez: Polski Związek Hodowców Koni, Polski Związek Owczarski, Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi oraz Podlaski Związek Zrzeszeń Branżowych Producentów Trzody Chlewnej.

Podlaski Związek Rolniczych Zrzeszeń Branżowych Producentów Trzody Chlewnej zaproponował, aby zapobiec dużemu zniekształceniu średniorocznych wyników do obliczeń, uwzględnić większą liczbę terminów określania stanów zwierząt w gospodarstwie i przyjąć zasadę identyczną jak w przypadku bydła, tj. ustalać średnioroczną liczbę świń jako iloraz sumy zwierząt znajdujących się w posiadaniu producenta rolnego w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku i liczby dwanaście, co pozwoli na w miarę dokładne określenie stanu średniorocznego, a więc realnego zapotrzebowania na paliwo do obsługi zwierząt w ciągu całego roku. Ponadto Podlaski Związek Rolniczych Zrzeszeń Branżowych Producentów Trzody Chlewnej popiera objęcie wsparciem hodowli trzody chlewnej w czasie kryzysu gospodarczego, rosnących cenach pasz, energii i usług.

Polski Związek Hodowców Koni, zwrócił się z prośbą o rozszerzenie zakresu gatunków zwierząt uprawnionych do zwrotu podatku akcyzowego w odniesieniu do koni, w projekcie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Zdaniem Polskiego Związku Hodowców Koni w czasie kryzysu gospodarczego, rosnących cenach pasz, energii i usług opłacalność hodowli koni jest zagrożona. Pomoc państwa spowoduje wyrównanie szans i praw dla producentów rolnych utrzymujących zwierzęta. Propozycja została uwzględniona.

Polski Związek Owczarski, zgłosił propozycję rozszerzenia zakresu gatunków zwierząt uprawnionych do zwrotu podatku akcyzowego w odniesieniu do owiec, w projekcie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Według Związku Owczarskiego pogłowie owiec w Polsce od wielu lat znajduje się na bardzo niskim poziomie. W żywieniu owiec zdecydowanie przeważają pasze produkowane w gospodarstwie. Stosowanie coraz nowocześniejszych technologii produkcji

powoduje wzrost zużycia oleju napędowego do prac polowych związanych z przygotowaniem pasz i innych pracach wykonywanych w owczarni. Ponadto od kilkunastu lat utrzymują się niskie ceny żywca jagnięcego i owczego. Produkcja wełny po 1989 roku jest nieopłacalna i przynosi straty właścicielom. Propozycja została uwzględniona.

Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi, zwrócił się z prośbą o rozszerzenie zakresu gatunków zwierząt uprawnionych do zwrotu podatku akcyzowego w odniesieniu do gęsi, w projekcie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Według Związku Hodowców i Producentów Gęsi chów i hodowla gęsi są prowadzone w oparciu o gospodarstwa rolne i podobnie jak w przypadku bydła i trzody chlewnej wymagają większego zużycia paliwa dla zaspokojenia potrzeb tego gatunku. Chów i hodowla gęsi polegają na codziennym uzupełnianiu ściółki, usuwanie dużej ilości powstałego obornika, a także na dostarczaniu pasz objętościowych w postaci zielonki lub roślin okopowych. Propozycja nie została uwzględniona.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi skierował odpowiedzi do wszystkich ww. podmiotów, które nadesłały uwagi w ramach konsultacji publicznych.

W związku ze zgłoszonymi w trakcie konsultacji publicznych propozycjami rozszerzenia gatunków zwierząt uprawnionych do zwrotu podatku akcyzowego, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwrócił się pismami z dnia 13 i 16 stycznia 2023 r. do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o możliwość ustalenia liczby trzody chlewnej, owiec, koni oraz kóz będących w przeliczeniu sztuk rzeczywistych na duże jednostki przeliczeniowe, będących w posiadaniu producenta rolnego, w odniesieniu do każdej zarejestrowanej siedziby stada tego producenta, w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, na podstawie informacji zawartych w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pismem z dnia 2 lutego 2023 r. pozytywnie zaopiniowała proponowane zmiany. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa poinformowała również, iż niezbędne jest określenie kategorii zwierząt z uwzględnieniem wieku i płci, a w szczególnych przypadkach rasy oraz ich przeliczników na DJP. Ponadto rozszerzenie zakresu wydawanych zaświadczeń (obecnie bydło, w perspektywie świnie) wymaga dostosowania systemu informacyjnego obecnie obsługiwanych zaświadczeń o nowe

gatunki: owce, kozy i konie. Dodatkowo mając na uwadze terminy wskazane w art. 65 i art. 75 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. poz. 2727) wydawanie zaświadczeń dla koni będzie możliwe od 2024 r. po zasileniu komputerowej bazy danych z Polskiego Związku Hodowców Koni oraz zarejestrowaniu się wszystkich posiadaczy i właścicieli koniowatych.

Odnosząc się do postulatów związków i organizacji rolniczych dotyczących ustalenia dodatkowego limitu zużycia oleju napędowego w chowie i hodowli owiec, kóz i koni, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismami z dnia 23 stycznia 2023 roku zwrócił się do Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie oraz Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego o informację dotyczącą przeciętnego zużycia oleju napędowego w chowie i hodowli ww. gatunków zwierząt w przeliczeniu na 1 dużą jednostkę przeliczeniową.

W odpowiedzi na pismo Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB pismem z dnia 25 stycznia 2023 r. oraz Instytut Zootechniki – PIB pismem z dnia 01.01.2023 roku przedstawiły analizy dotyczące średniej ważonej zużycia oleju napędowego na 1 DJP ogółem w gospodarstwach indywidualnych, wyspecjalizowanych w chowie owiec, kóz i koni.

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym:

Projekt ustawy nie podlegał konsultacjom z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku:

Projekt ustawy został umieszczony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny w celu zgłaszania w trakcie trwania prac legislacyjnych zainteresowania w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.